

BRYTYJSKI PRZEMYSŁ KOSMICZNY. CO PO BREXICIE?

W związku ze zbliżającym się w marcu przyszłego roku terminem opuszczenia przez Wielką Brytanie Unii Europejskiej coraz częściej pojawiają się pytania dotyczące przyszłej partycypacji przez brytyjskie podmioty w europejskim, a przede wszystkim – unijnym sektorze kosmicznym.

Na wstępie należy wskazać, że Brexit co do zasady nie powinien wpłynąć negatywnie na udział w projektach Europejskiej Agencji Kosmicznej, która chociaż realizuje dla oraz przy współpracy z Unią Europejską wspólne projekty takie jak Copernicus oraz Galileo, jest odrębnym od UE podmiotem prawa międzynarodowego i członkostwo w ESA nie pokrywa się ze statusem państwa członkowskiego UE.

Nawet dziś, kiedy Wielka Brytania jest ciągle członkiem UE, przedstawiciele brytyjskiego sektora kosmicznego podnoszą głosy, że już teraz przedsiębiorstwa te są wykluczane z postępowań na realizację zadań w ramach programu Galileo, na co jeszcze w listopadzie zeszłego roku wskazywał Simon Henley z Royal Aeronautical Society.

Między innymi zagadnieniu przyszłej kooperacji Wielkiej Brytanii oraz UE „w kosmosie” w rzeczywistości po-Brexitowej dotyczy opublikowany w lipcu 2018 r. raport „The Future Relationship between the United Kingdom and the European Union”. Przeczytać można w nim, że *Wielka Brytania pragnie, aby Galileo był głównym komponentem przyszłego partnerstwa w dziedzinie bezpieczeństwa. Dalszy udział Zjednoczonego Królestwa w programie Galileo leży we wspólnym interesie Wielkiej Brytanii i UE, przynosząc korzyści europejskiej konkurencyjności, bezpieczeństwu, rozwojowi zdolności i interoperacyjności. Zakończenie bliskiego uczestnictwa Wielkiej Brytanii niesłoby ze sobą szkody dla dobrobytu i bezpieczeństwa Europy i mogłoby spowodować opóźnienia i dodatkowe koszty programu Galileo.*

Wg twierdzeń przedstawionych w raporcie Wielka Brytania oraz UE powinny kontynuować współpracę w zakresie opracowywania i działania programów kosmicznych UE, w tym Galileo i Copernicus, oraz zapewnić udział podmiotów brytyjskich w postępowaniach o wszystkie umowy w ramach ww. programów w sposób otwarty i uczciwy. Ponadto Wielka Brytania proponuje, aby przyszłe wzajemne stosunki z UE objęte były porozumieniem odnoszącym się do wykorzystania przestrzeni kosmicznej, które regulować będzie udział Wielkiej Brytanii w strategicznych projektach kosmicznych UE oraz ustanowi kanały regularnego dialogu w zakresie polityki kosmicznej.